O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
PREZIDENTI HUZURIDAGI
STATISTIKA AGENTLIGI

BUXORO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

1 KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-iyul holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 30 572 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 27 024 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining pasayishi 4,8 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 5,3 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda.

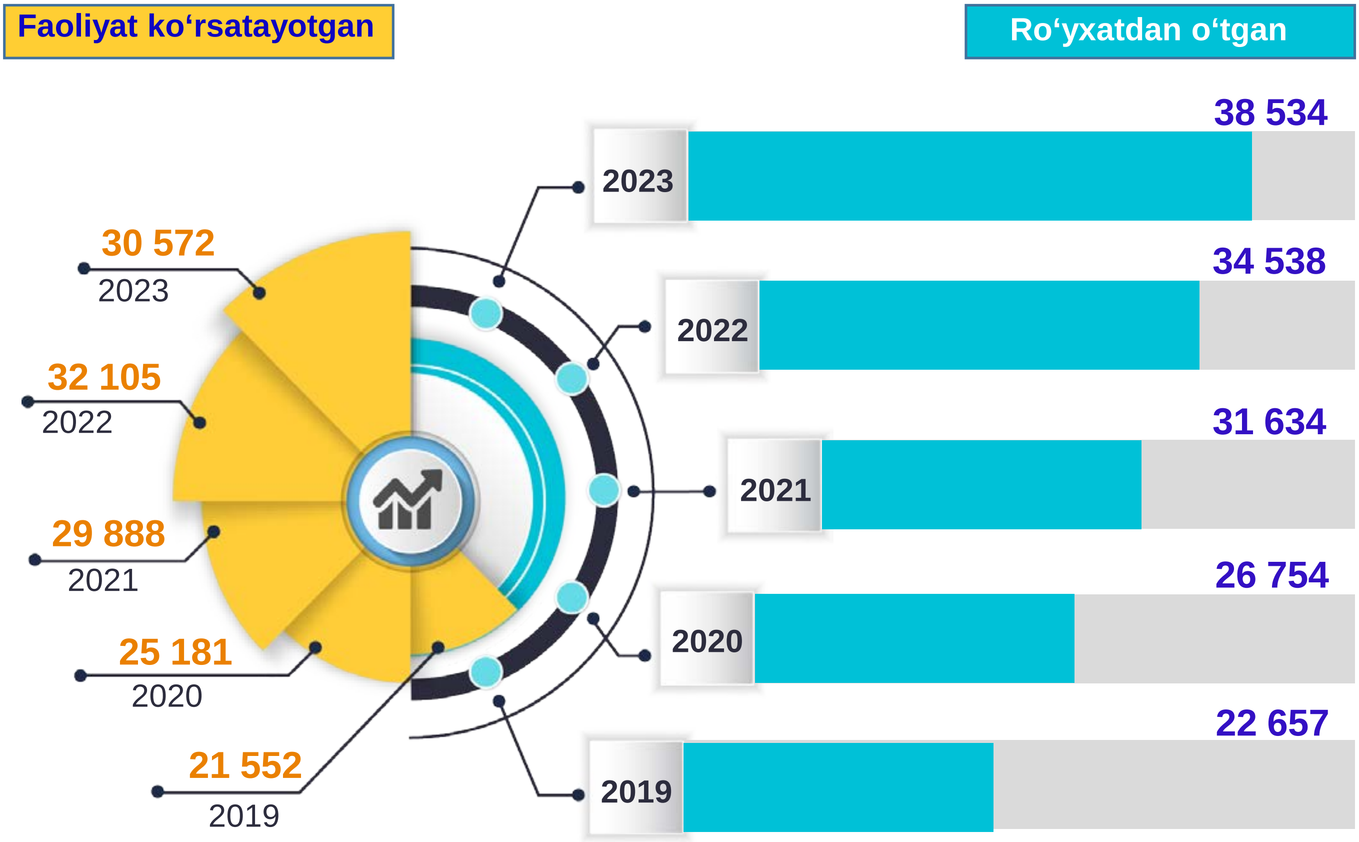

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

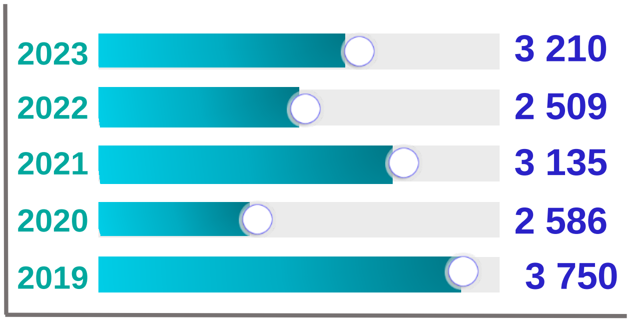

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

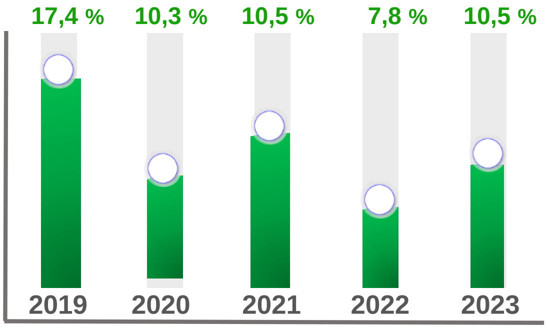

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

419
13,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

445
13,7 %

Sanoat

159
5,0 %

Qurilish

1 080
33,7 %

Savdo

460
14,3 %

Tashish va saqlash

187
5,8 %

Yashash va ovqatlanish

71
2,2 %

Axborot va aloqa

45
1,4 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

344
10,8 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 1 408 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 1 275 taga, oilaviy korxonalar 130 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	607	18,9 %	Buxoro t.	179	5,6 %
Qorako‘l t.	314	9,8 %	Kogon sh.	159	5,0 %
Romitan t.	326	10,1 %	Olot t.	160	5,0 %
Kogon t.	269	8,4 %	Shofirkon t.	160	5,0 %
G‘ijduvon t.	300	9,3 %	Peshko‘ t.	179	5,6 %
Jondor t.	247	7,7 %	Qorovulbozor t.	72	2,2 %
Vobkent t.	238	7,4 %			

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

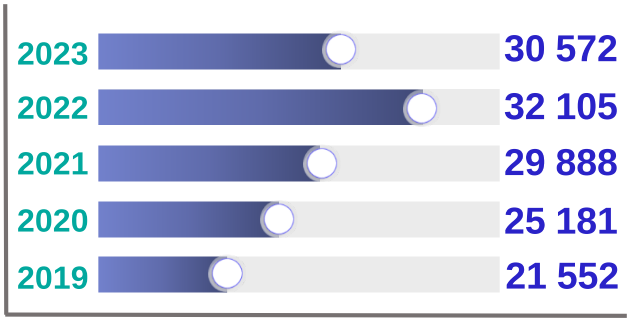

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

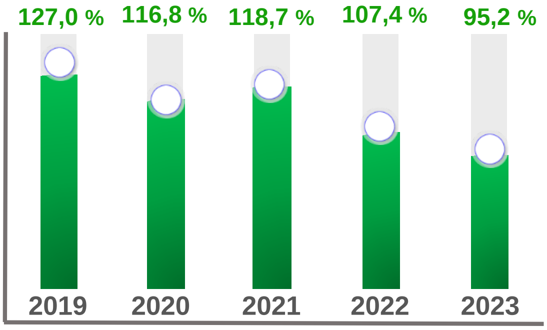

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 998
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

4 210
Sanoat

2 591
Qurilish

9 249
Savdo

2 320
Tashish va saqlash

2 174
Yashash va ovqatlanish

334
Axborot va aloqa

787
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

5 909
Boshqa turlar

2023- yil 1- iyul holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davriga (32 105ta) nisbatan 1 533 taga pasayganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli pasayish bilan ifodalash mumkin: savdo – 9 202 tadan 9 249 taga (pasayish 47 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 3 343 tadan 2 998 taga (345 taga kamaygan), sanoat – 4 902 tadan 4 210 taga (692 taga kamaygan).

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	8 054	Vobkent t.	1 838
G‘ijduvon t.	3 098	Peshko‘ t.	1 736
Romitan t.	2 821	Qorako‘l t.	1 682
Jondor t.	2 411	Kogon sh.	1 221
Buxoro t.	2 210	Olot t.	1 117
Shofirkon t.	1 824	Qorovulbozor t.	736
Kogon t.	1 824		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

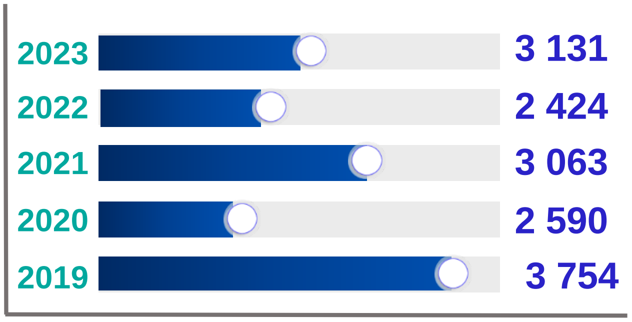

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

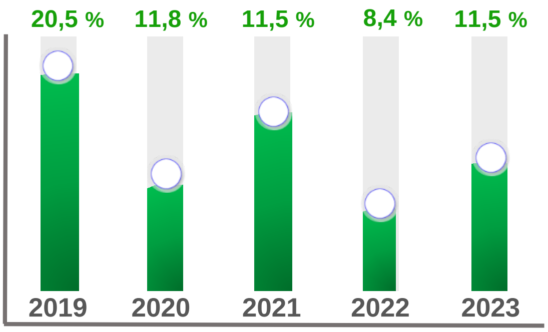

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

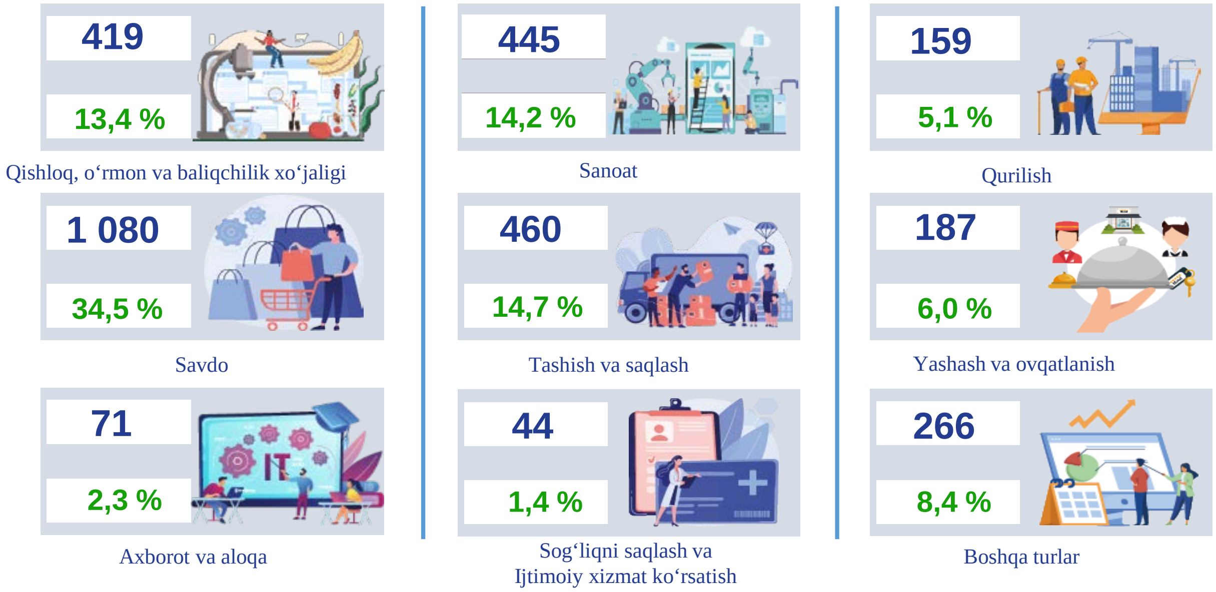

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-iyun oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 3 131 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 3 126 ta;
- yirik korxonalar 5 ta.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	577	18,4 %	Buxoro t.	170	5,5 %
Qorako‘l t.	309	9,9 %	Kogon sh.	156	5,0 %
Romitan t.	323	10,3 %	Olot t.	157	5,0 %
Kogon t.	266	8,5 %	Peshko’ t.	176	5,6 %
G’ijduvon t.	294	9,4 %	Shofirkon t.	153	4,9 %
Jondor t.	245	7,8 %	Qorovulbozor t.	71	2,3 %
Vobkent t.	234	7,5 %			

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

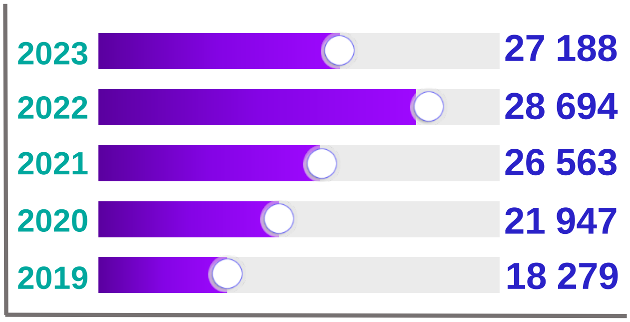

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

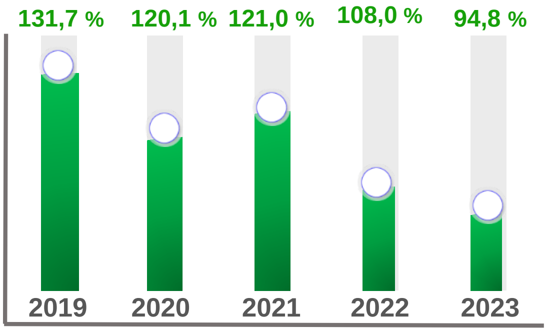

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

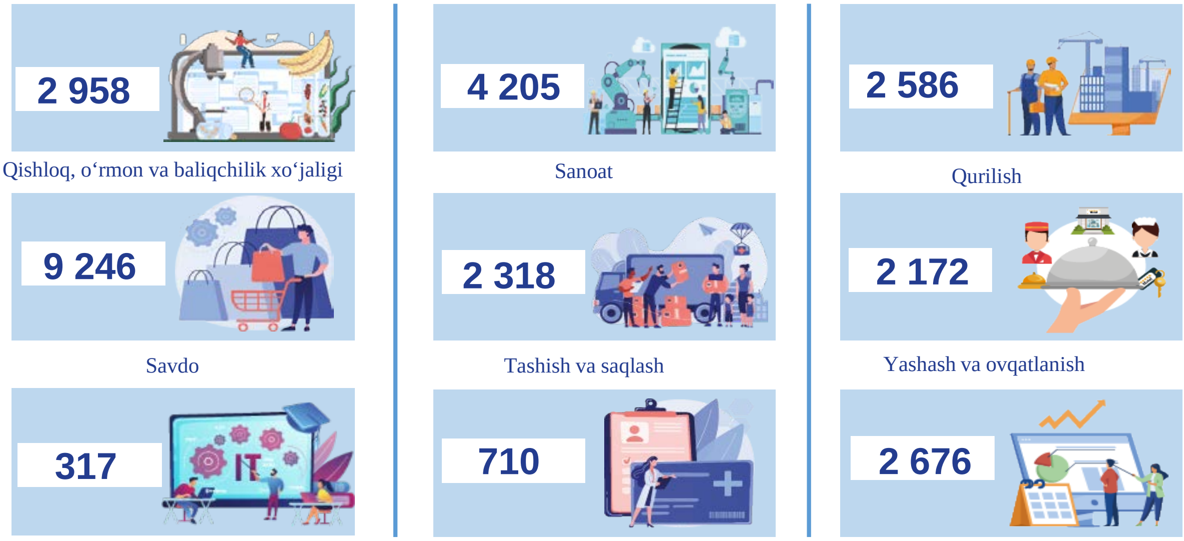

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- iyul holatiga 27 188 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 148,7 foizni tashkil etdi (8 909 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 34,0 foiz, sanoat – 15,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 10,9 foiz, qurilish – 9,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 8,0 foiz, tashish va saqlash – 8,5 foiz, axborot va aloqa – 1,2 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,6 foiz, boshqa turlari – 9,8 foiz.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	7 116	Shofirkon t.	1 576
G'ijduvon t.	2 766	Peshko' t.	1 523
Romitan t.	2 600	Qorako'l t.	1 432
Jondor t.	2 176	Kogon sh.	1 090
Buxoro t.	1 976	Olot t.	956
Kogon t.	1 688	Qorovulbozor t.	655
Vobkent t.	1 634		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

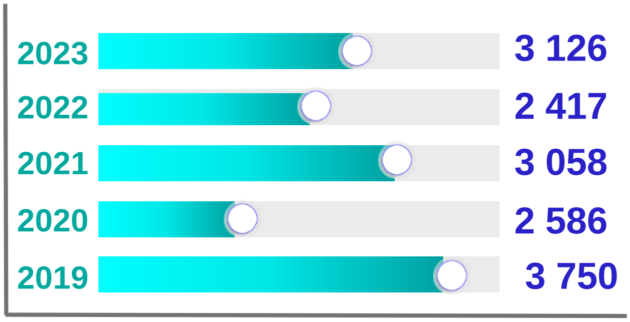

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

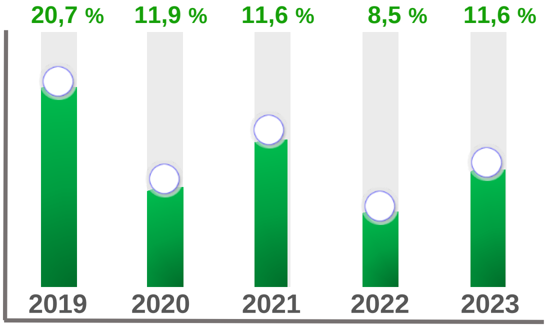

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

419
13,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

445
14,2 %

Sanoat

159
5,1 %

Qurilish

1 080
34,5 %

Savdo

460
14,7 %

Tashish va saqlash

187
6,0 %

Yashash va ovqatlanish

71
2,3 %

Axborot va aloqa

44
1,4 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

261
8,3 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-iyun oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 40 tadan 71 taga (o‘sish 31 taga), savdo – 750 tadan 1 080 taga (o‘sish 330 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	576	18,4 %	Buxoro t.	170	5,4 %
Qorako‘l t.	309	9,9 %	Kogon sh.	155	5,0 %
Romitan t.	323	10,3 %	Olot t.	155	5,0%
Kogon t.	266	8,5 %	Peshko‘ t.	176	5,6 %
G‘ijduvon t.	294	9,4 %	Shofirkon t.	152	4,9 %
Jondor t.	245	7,8 %	Qorovulbozor t.	71	2,3 %
Vobkent t.	234	7,5 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

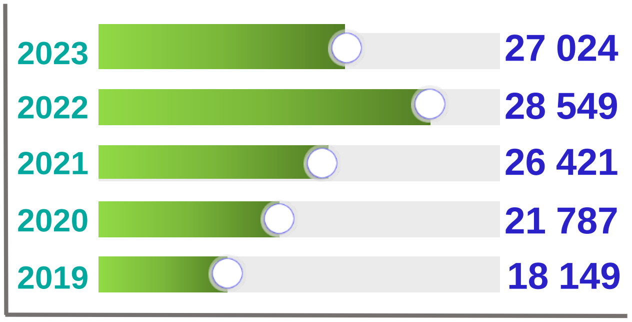

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

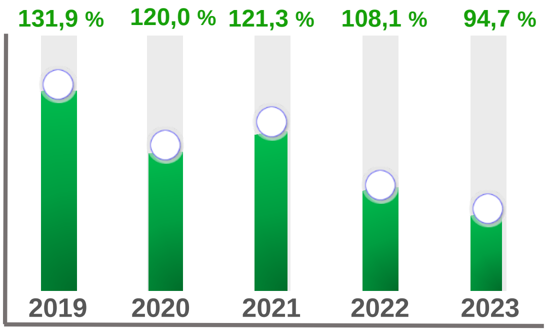

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 944

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

4 168

Sanoat

2 563

Qurilish

9 218

Savdo

2 310

Tashish va saqlash

2 172

Yashash va ovqatlanish

317

Axborot va aloqa

708

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 624

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Buxoro shahrida (26,1 foiz), G‘ijduvon (10,2 foiz), Romitan (9,1 foiz), Buxoro (7,3 foiz) va Jondor (8,0 foiz) viloyatlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 60 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	7 060	Shofirkon t.	1 569
G‘ijduvon t.	2 750	Peshko‘ t.	1 517
Romitan t.	2 592	Qorako‘l t.	1 421
Jondor t.	2 173	Kogon sh.	1 077
Buxoro t.	1 970	Olot t.	951
Kogon t.	1 676	Qorovulbozor t.	643
Vobkent t.	1 625		

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Romitan t.	561
Kogon t	318
Jondor t.	317
Buxoro t.	240
G'ijduvon t.	233
Qorovulbozor t	211
Vobkent t.	204
Buxoro sh.	180
Shofirkon t.	195
Qorako'l t	202
Peshko' t.	196
Olot t.	90
Kogon sh.	51

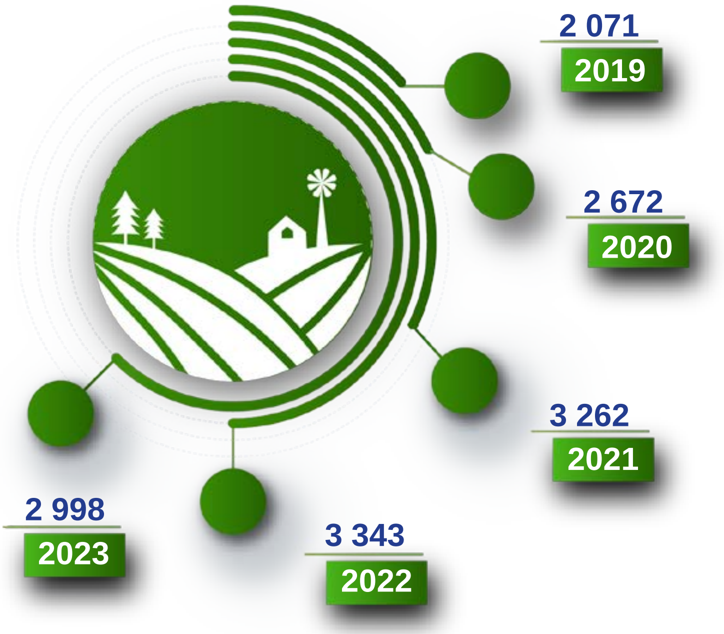

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

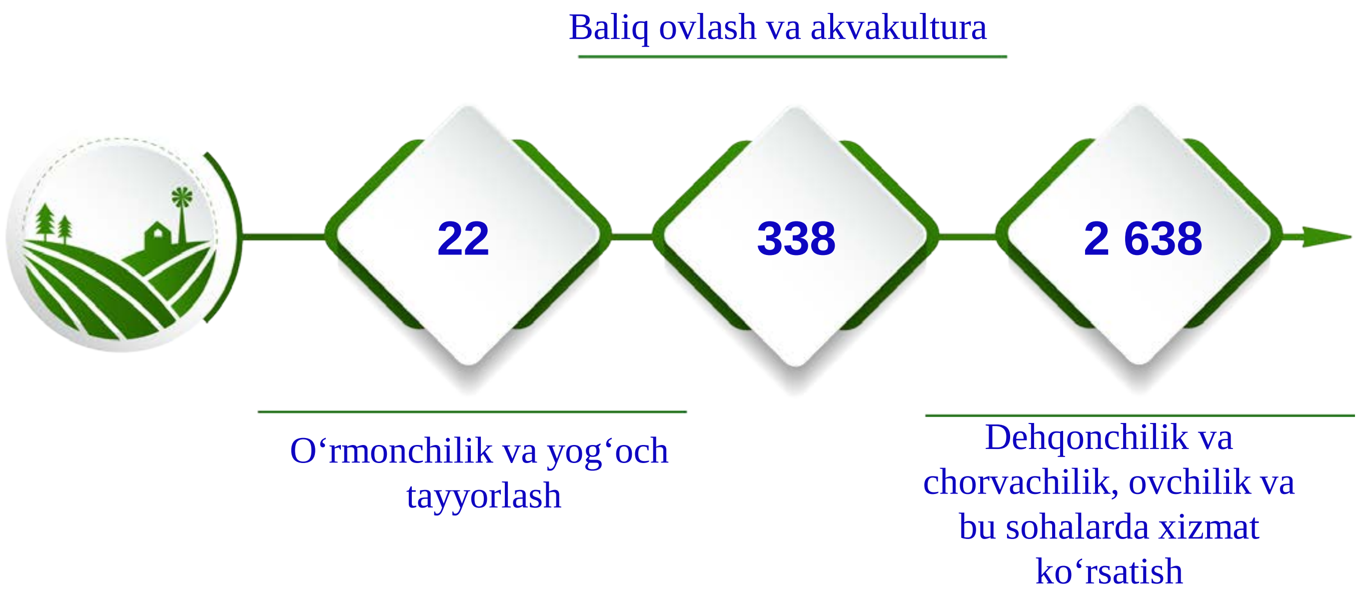

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	933
G‘ijduvon t.	485
Kogon t.	380
Romitan t.	367
Jondor t.	339
Buxoro t	304
Vobkent t.	285
Shofirkon t.	231
Qorako‘l t.	220
Peshko‘ t.	203
Kogon sh.	183
Olot t.	167
Qorovulbozor t.	113

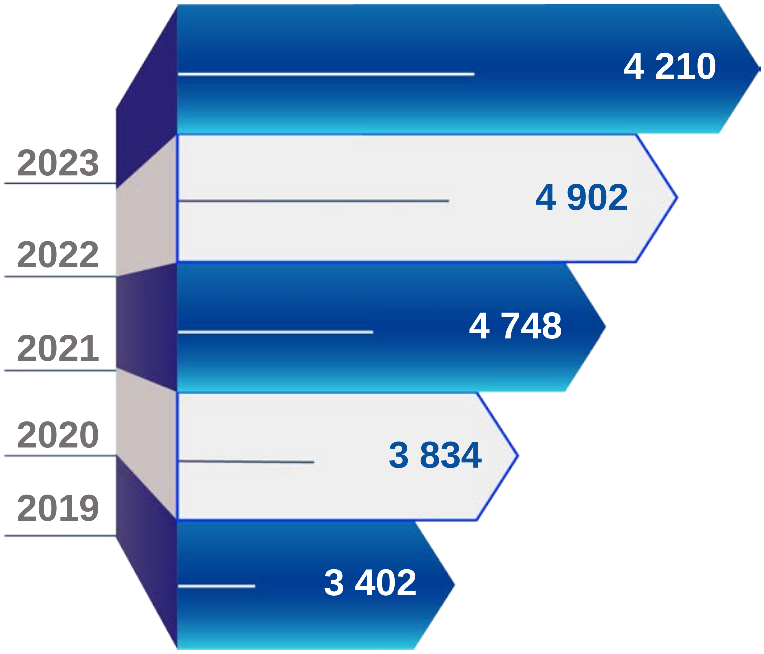

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 13,8 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 94,2 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 85,8 foiz), 3,0 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (kamayish 17,5 foiz), 2,3 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (kamayish 6,7 foiz) va 0,5 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o’sish 5,6 foizni) tashkil etgan.

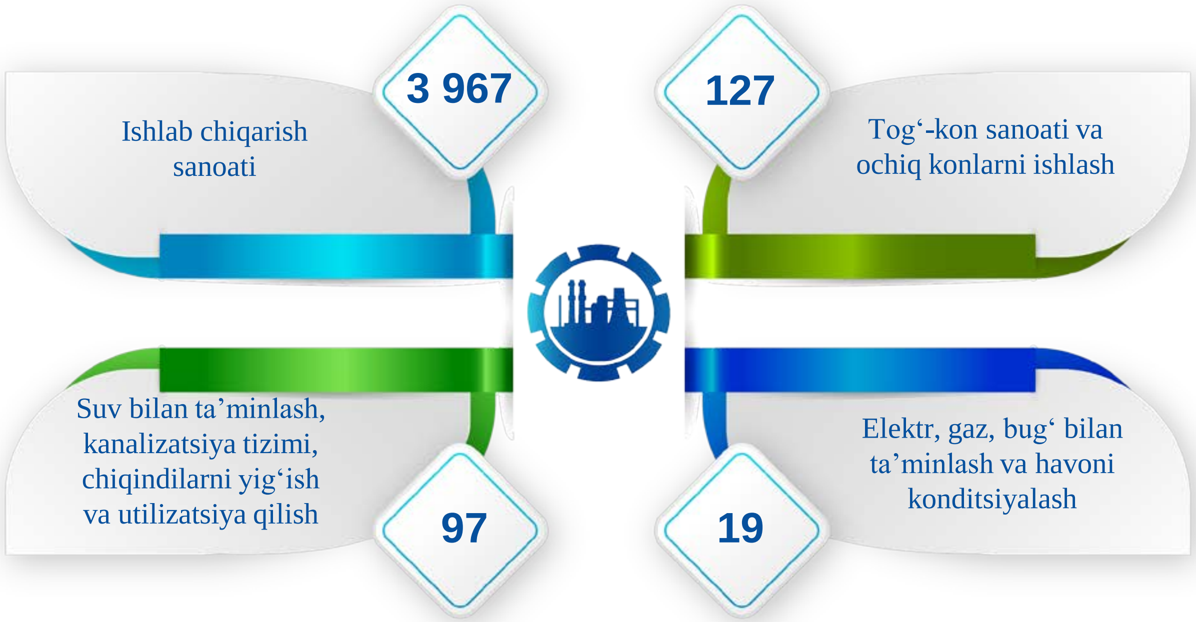

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	801
Romitan t.	244
Shofirkon t.	220
Jondor t.	217
Buxoro t.	181
Peshko‘ t.	162
G‘ijduvon t.	146
Kogon t.	138
Vobkent t.	121
Kogon sh.	112
Qorako‘l t.	113
Olot t.	78
Qorovulbozor t.	58

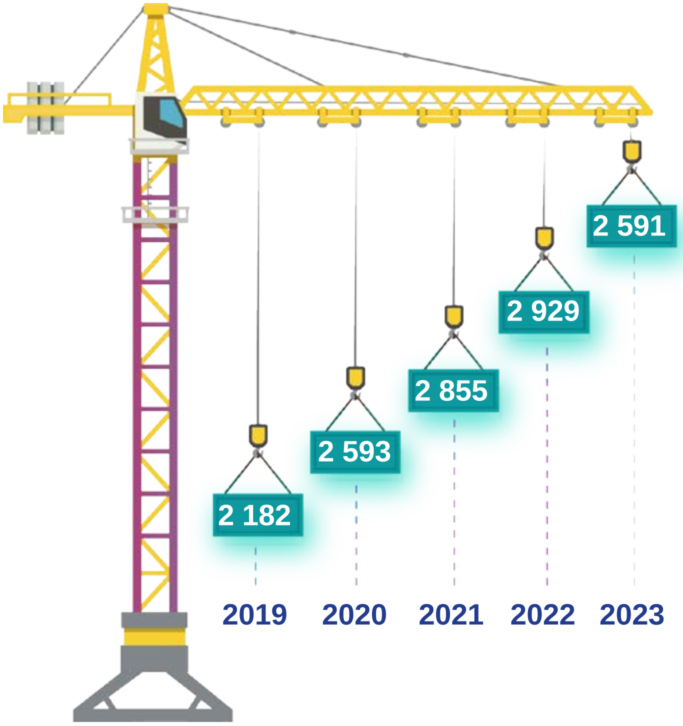

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,2 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 82,6 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 17,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 126,4 foizga o’sgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 26,8 foiz ulushni va o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 84,9 foizni tashkil etdi.

440 Fuqarolik obyektlarini qurish

695 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 456 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	2 296
G‘ijduvon t.	1 123
Romitan t.	776
Buxoro t.	686
Jondor t.	637
Qorako‘l t.	604
Shofirkon t.	558
Vobkent t.	548
Peshko‘ t.	532
Kogon t.	492
Olot t.	419
Kogon sh.	407
Qorovulbozor t.	171

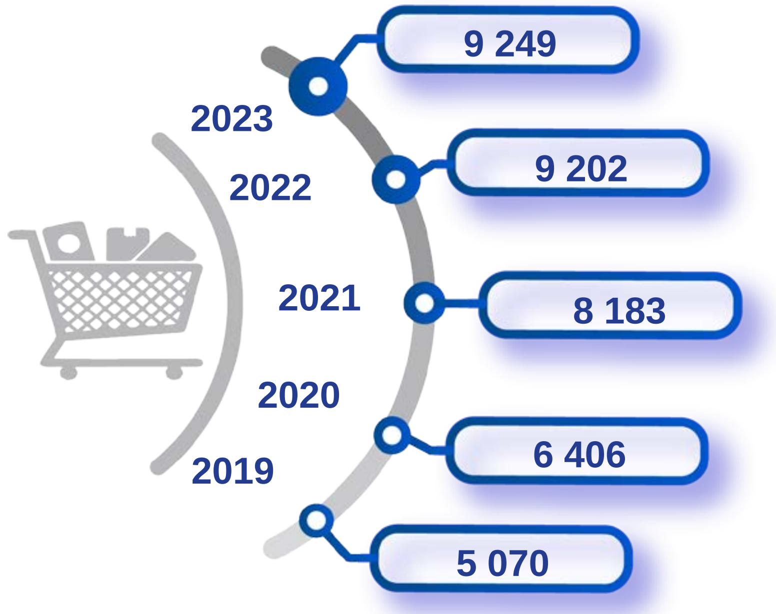

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 9 218 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,1 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda pasayish sur’ati 97,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 26,0 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati 104,7 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 109,8 foizni tashkil etdi.

1 007	2 409	5 833
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash	Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo	Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	843
G‘ijduvon t.	222
Romitan t.	154
Jondor t.	128
Vobkent t.	127
Qorako‘l t.	110
Buxoro t.	111
Olot t.	96
Kogon sh.	91
Kogon t.	91
Shofirkon t.	82
Peshko‘ t.	74
Qorovulbozor t.	45

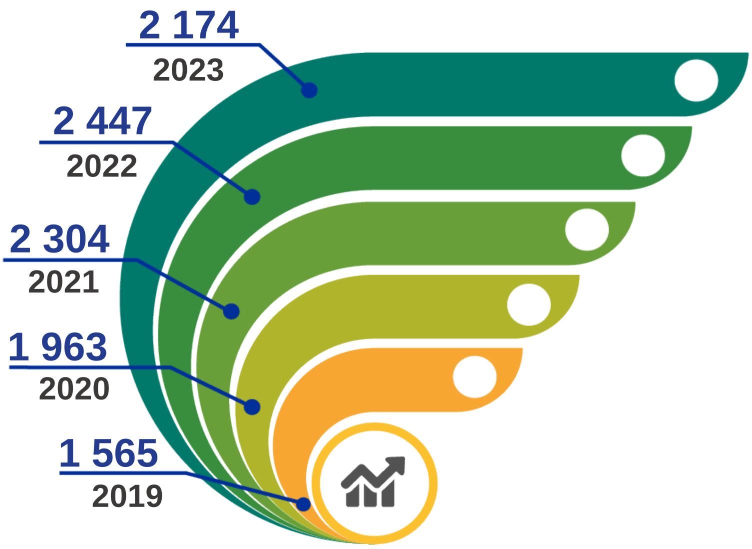

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 138,9 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 16,9 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 83,1 foiz ulushini tashkil etdi.

366	Yashash bo‘yicha xizmatlar
1 808	Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	163
Kogon sh.	26
Vobkent t.	22
Jondor t.	19
Peshko‘ t.	17
Romitan t.	17
Kogon t.	18
Shofirkon t.	11
G‘ijduvon t.	12
Qorako‘l t	9
Buxoro t.	10
Qorovulbozor t.	6
Olot t.	4

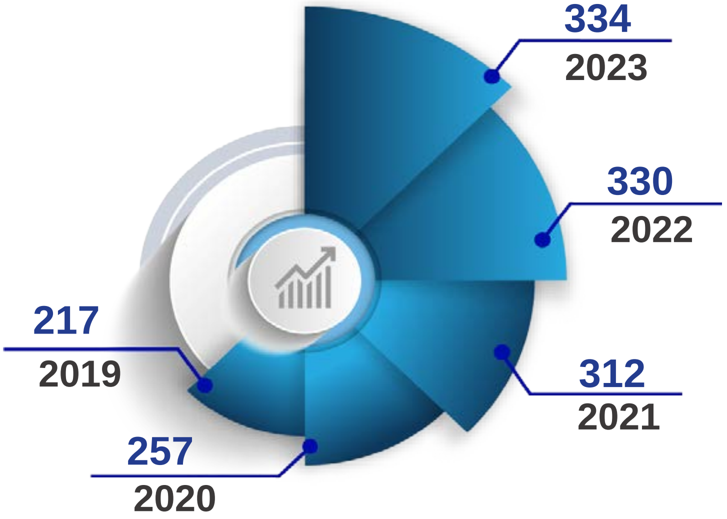

2023- yil 1-iyul holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 18,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 106,8 foizga oshdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 22,5 foizini tashkil etib, pasayish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 96,2 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 58,7 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 101,6 foizni tashkil etdi.

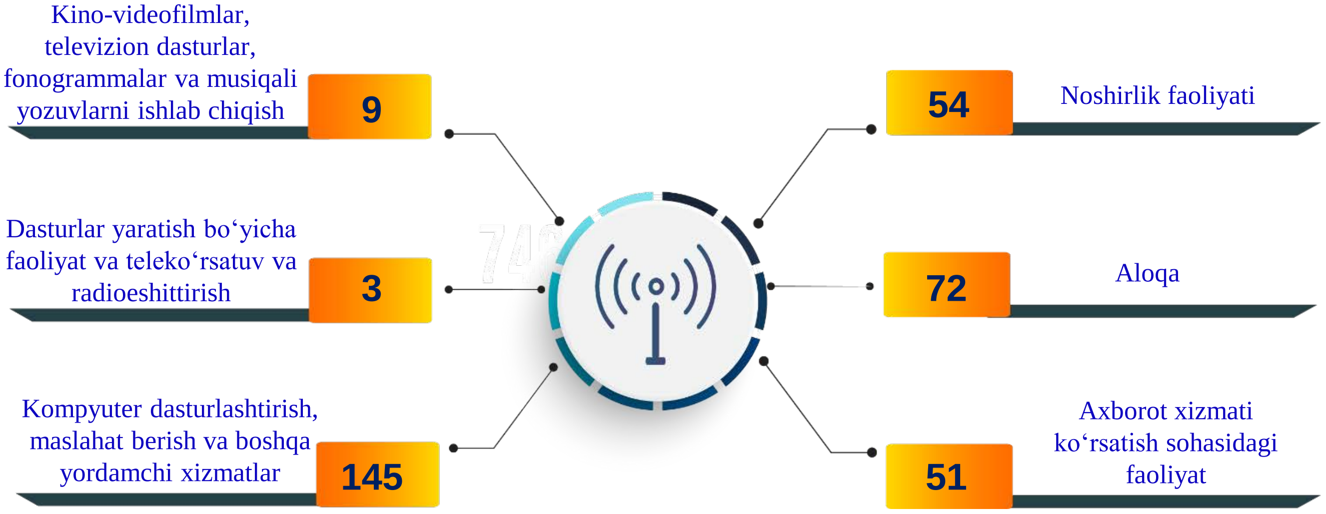

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	354
Buxoro t.	70
G‘ijduvon t.	72
Jondor t.	47
Kogon sh.	45
Shofirkon t.	39
Romitan t.	35
Peshko‘ t.	30
Vobkent t.	30
Qorako‘l t.	24
Kogon t.	25
Olot t.	9
Qorovulbozor t.	7

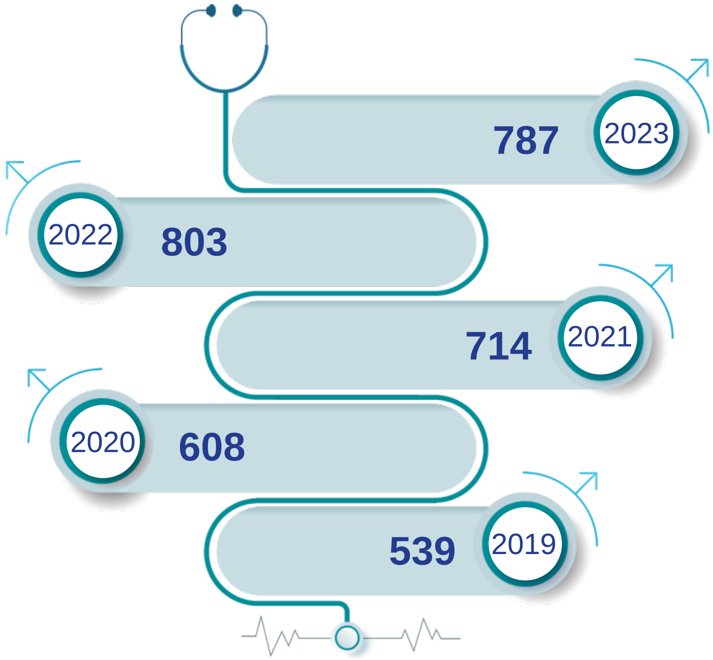

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 710 ta yoki 90,2 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

95,7 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, pasayish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 98,2 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 2,7 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 83,3 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,7 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 100,0 foizni tashkil etdi;

13
Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

21
Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash

753
Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	536
Jondor t.	334
G‘ijduvon t.	302
Romitan t.	290
Vobkent t.	197
Buxoro t.	168
Kogon t.	117
Shofirkon t.	128
Peshko‘ t.	108
Kogon sh.	56
Qorako‘l t.	33
Olot t.	31
Qorovulbozor t.	20

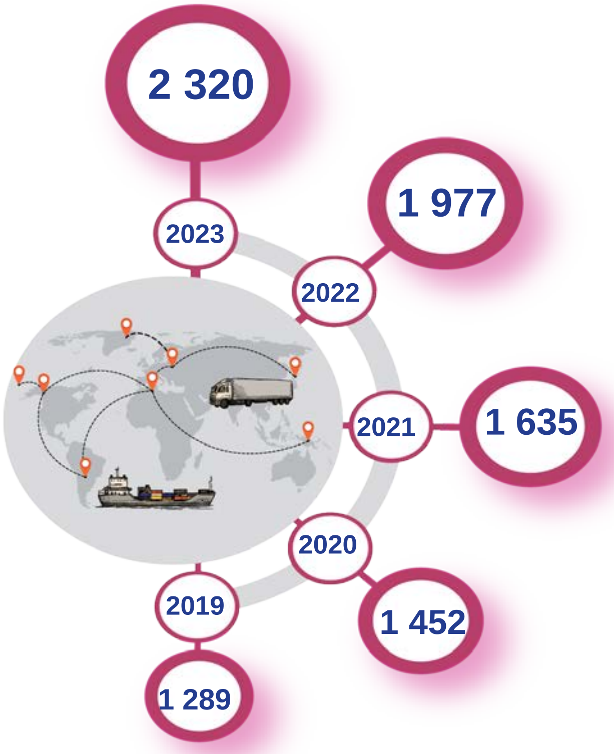

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 7,6 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o’sish sur’ati 121,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 100,3 foizni; pochta va kuryerlik yo‘nalishi 100,0 foizni tashkil etdi;

havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 66,7 foizni tashkil etdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
2	22	324	1 972

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
mas’uliyati cheklangan jamiyat	20 797	76,5 %
Xususiy korxona	3 058	11,2 %
Oilaviy korxona	3 039	11,2 %
Aksiyadorlik jamiyat	37	0,1 %
Boshqalar	257	1,0 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

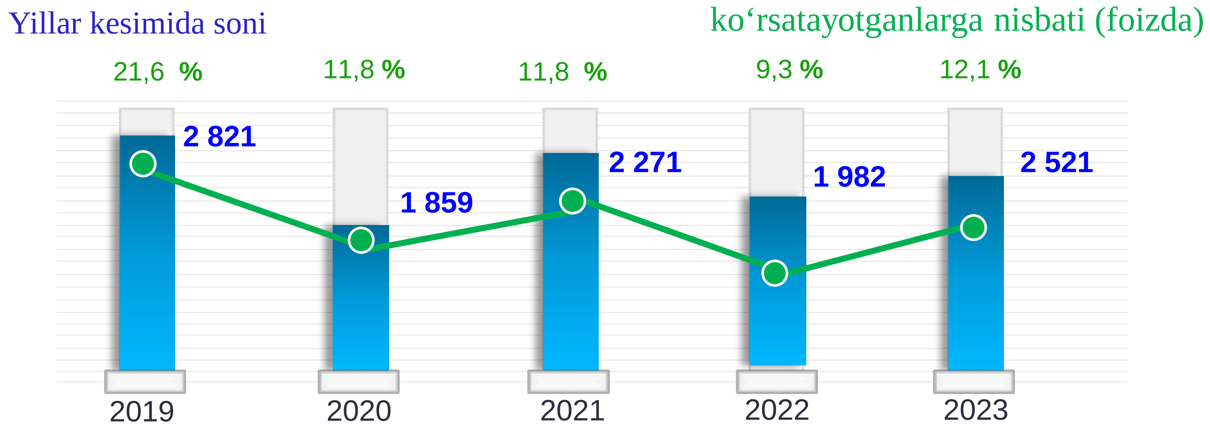

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

315
12,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

314
12,5 %

Sanoat

146
5,8 %

Qurilish

875
34,7 %

Savdo

445
17,7 %

Tashish va saqlash

114
4,5 %

Yashash va ovqatlanish

58
2,3 %

Axborot va aloqa

37
1,5 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

217
8,5 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘liyuldilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	521	20,6 %	Peshko‘ t.	169	6,7 %
Romitan t.	312	12,4 %	Shofirkon t.	142	5,6 %
Jondor t.	239	9,5 %	Qorako‘l t.	114	4,5 %
Kogon t.	224	8,9 %	Kogon sh.	72	2,9 %
G‘ijduvon t.	234	9,3 %	Qorovulbozor t.	69	2,7 %
Vobkent t.	206	8,2 %	Olot t.	69	2,7 %
Buxoro t.	150	6,0 %			

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

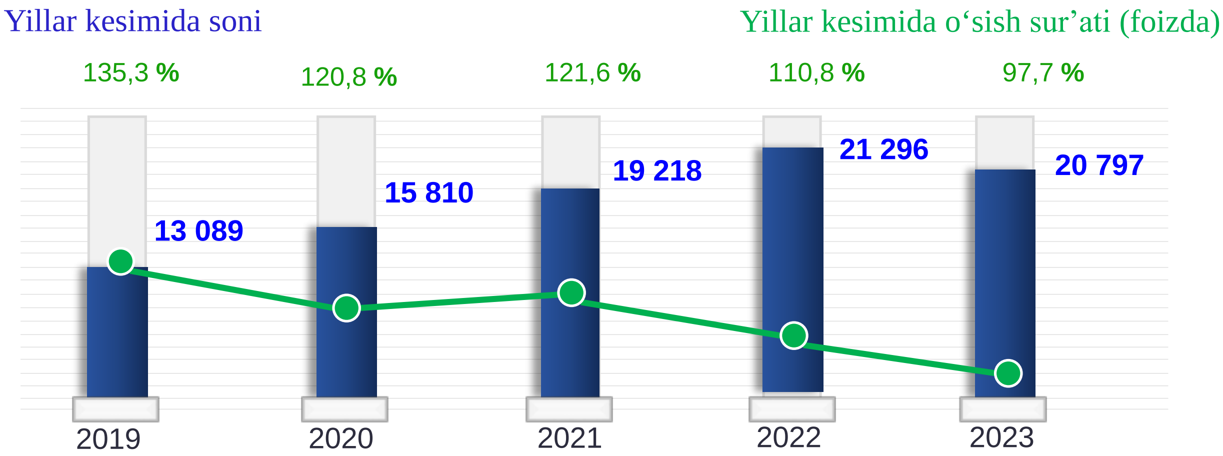

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 27 188 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 20 797 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 32,9 foiz, sanoat – 14,5 foiz, qishloq, o’rmon va baliq xo’jaligida – 12,2 foiz, qurilishda – 11,2foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	5 595	Shofirkon t.	1 243
Romitan t.	2 379	Vobkent t.	1 162
G‘ijduvon t.	2 053	Qorako‘l t.	752
Jondor t.	1 930	Kogon sh.	649
Buxoro t.	1 449	Qorovulbozor t.	583
Kogon t.	1 293	Olot t.	421
Peshko‘ t.	1 288		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

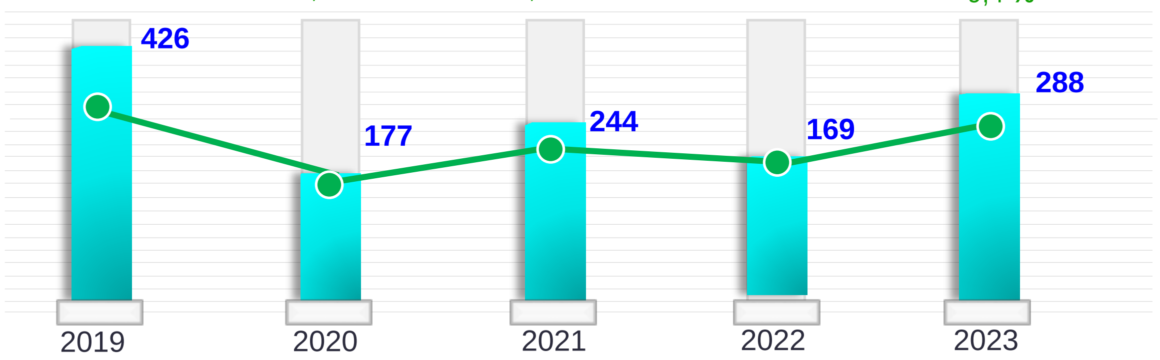

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

54
18,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

41
14,2 %

Sanoat

8
2,8 %

Qurilish

112
38,9 %

Savdo

13
4,5 %

Tashish va saqlash

21
7,3 %

Yashash va ovqatlanish

8
2,8 %

Axborot va aloqa

3
1,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

28
9,7 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-iyun oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 46 taga, sanoat sohasida 30 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Qorako‘l t.	136	Buxoro t.	9
Kogon sh.	50	G’ijduvon t.	6
Buxoro sh.	23	Jondor t.	3
Kogon t.	27	Shofirkon t.	1
Olot t.	31	Vobkent t.	1

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

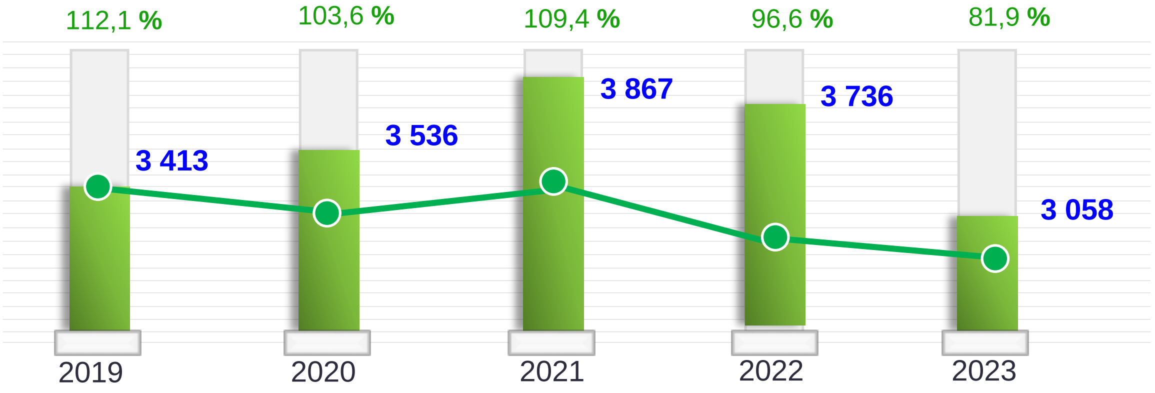

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

147

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

400

Sanoat

204

Qurilish

1 385

Savdo

84

Tashish va saqlash

303

Yashash va ovqatlanish

35

Axborot va aloqa

125

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

375

Boshqa turlar

2023- yil 1-iyul holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 81,4 foizni tashkil etadi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining o‘tgan yilga nisbatan kamayish qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (86,5 foiz), axborot va aloqa (85,4 foiz), qurilish sohalari (72,6 foiz), tumanlar kesimida esa – G’ijduvon (68,1 foiz), Buxoro shahar (71,4 foiz), Qorovulbozor (76,7 foiz) va Shofirkon (74,1 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	796	Vobkent t.	122
Qorako‘l t.	417	Jondor t.	111
Olot t.	340	Shofirkon t.	100
Buxoro t.	302	Romitan t.	92
G‘ijduvon t.	237	Peshko‘ t.	85
Kogon t.	223	Qorovulbozor t.	23
Kogon sh.	210		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

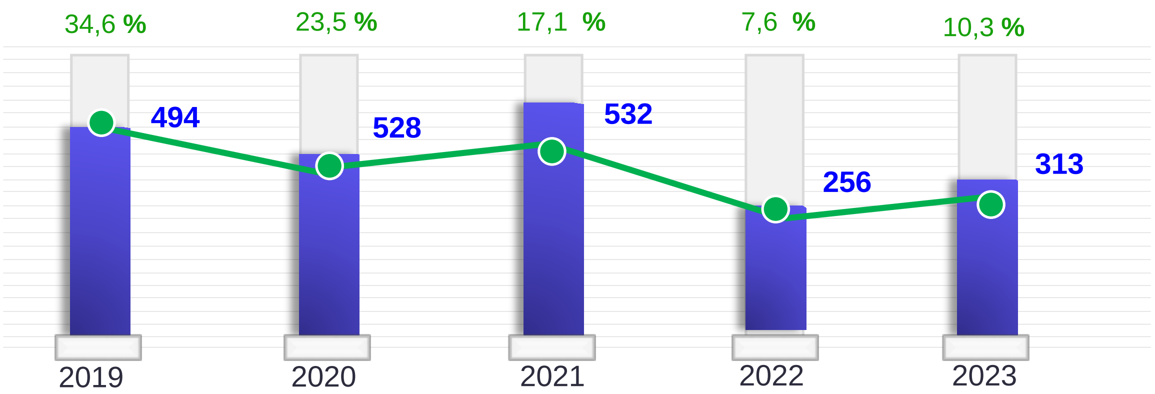

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

45
14,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

90
28,8 %

Sanoat

4
1,3 %

Qurilish

92
29,4 %

Savdo

2
0,6 %

Tashish va saqlash

51
16,3 %

Yashash va ovqatlanish

5
1,6 %

Axborot va aloqa

4
1,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

20
6,4 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Qorako‘l t.	59	Buxoro t.	10
Olot t.	54	Shofirkon t.	9
Kogon sh.	34	Romitan t.	11
G‘ijduvon t.	54	Jondor t.	3
Buxoro sh.	30	Peshko’ t.	6
Vobkent t.	27	Qorovulbozor t.	2
Kogon t.	14		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

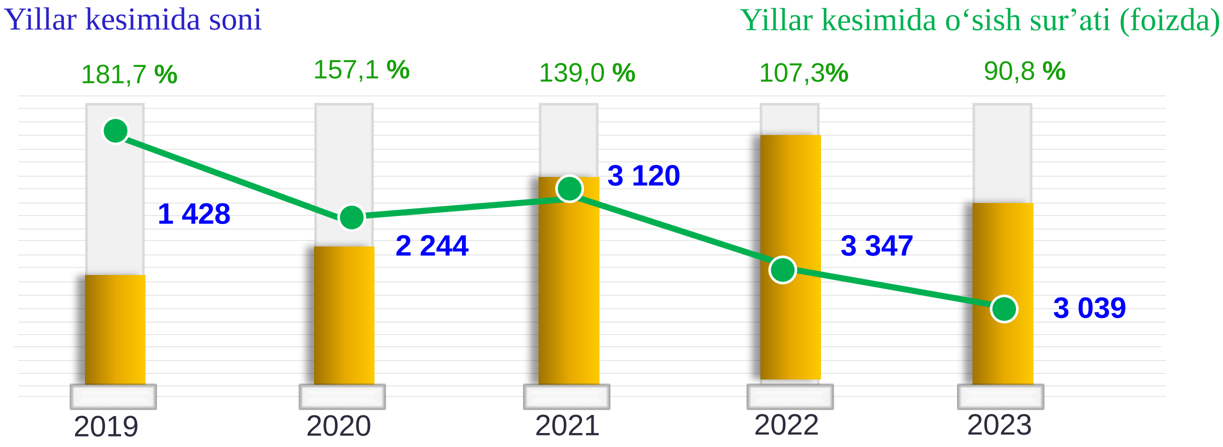

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra 2022- yilning mos davriga nisbatan 308 taga kamaygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 967 tadan 972 taga (o’sish 5 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 830 tadan 750 taga (kamayish 80 ta), sanoatda – 877 tadan 733 taga (kamayish 144 taga) soning sezilarli kamayishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	610	Olot t.	188
G‘ijduvon t.	464	Kogon t.	157
Vobkent t.	340	Peshko‘ t.	136
Qorako‘l t.	243	Jondor t.	120
Kogon sh.	214	Romitan t.	112
Shofirkon t.	219	Qorovulbozor t.	35
Buxoro t.	201		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

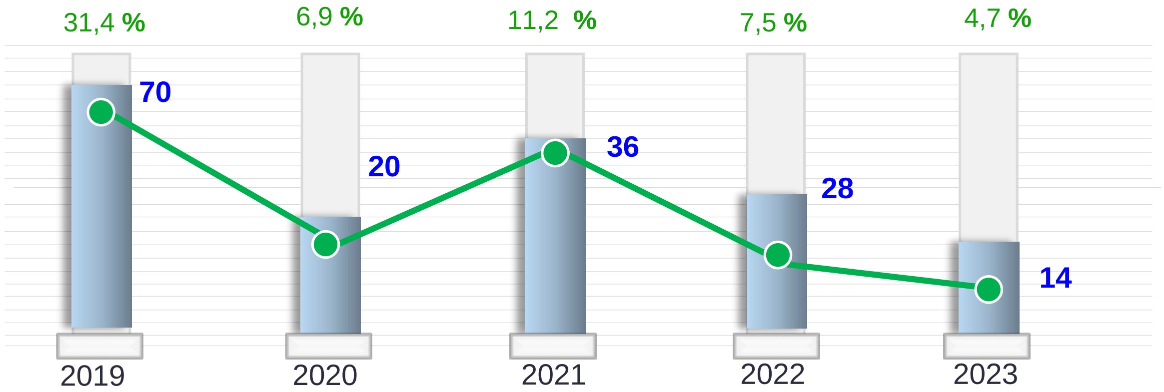

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

3

21,4 %

Sanoat

9

64,3 %

Savdo

2

14,3 %

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	10
Kogon sh..	1
Buxoro t.	1
Qorako’l t.	1
Vobkent t.	1

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

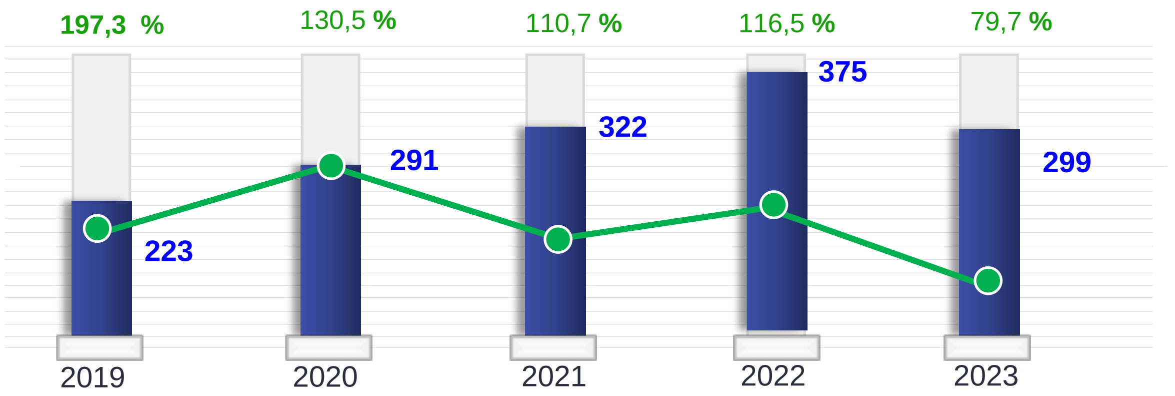

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2,6 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 48 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 16,1 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi 14,7 foiz), Xitoy (ulushi 8,4 foiz), Turkmaniston (ulushi 10,0 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 6,0 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	161	Qorako‘l t.	10
Buxoro t.	26	Jondor t.	5
Kogon t.	26	Shofirkon t.	7
G‘ijduvon t.	14	Vobkent t.	5
Romitan t.	15	Qorovulbozor t.	4
Peshko‘ t.	11	Olot t.	3
Kogon sh.	12		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Davlatlar nomi	soni
Afg‘oniston	1
Xitoy	2
Turkmaniston	5
Yaponiya	1
Qozog’iston	1
Pokiston	2
Rossiya	1
Birlashgan A A	1

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Davlatlar nomi	soni
Rossiya	48
Turkiya	44
Turkmaniston	30
Xitoy	25
Afg‘oniston	29
Eron	21
Koreya	18
AQSh	9
Tojikiston	6
Boshqalar	69

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 165 tasi qo‘shma korxonalar, 134 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
86	Buxoro sh	75
7	Buxoro t	19
9	Kogon t	17
3	Kogon sh	9
5	G‘ijduvon t	9
5	Romitan t	10
0	Jondor t	5
2	Shofirkon t	5
4	Qorako‘l t	6
2	Vobkent t	3
7	Peshko‘ t	4
2	Qorovulbozor t	2
2	Olot t	1

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	7	11
Sanoat	30	82
Qurilish	12	12
Savdo	59	33
Tashish va saqlash	4	5
Yashash va ovqatlanish	5	12
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	3	2
Axborot va aloqa		5
Boshqa turlar	9	8

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshiriyulotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatiyulotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Buxoro viloyat statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (65) 223-83-20